

Senioreissa on voimaa!

Senioriteatteripäivät Orilammen Majalla Valkealassa onnistuivat yli odotusten! Pienimuotoisia esityksiä tuli viideltä ryhmältä yhteensä kahdeksan ja mukana oli – osaksi eri aikoina – kuutisenkymmentä henkeä. Porukka tutustui toisiinsa mutkattomasti ja päätösluonaalla istuttiin jo sekaisin kuka missäkin pöydässä. Suunniteltiin esityksiä toinen toistensa luona, retkeä Savukosken kuivalihamarckkinoille ym. Kontakteja syntyi kaikkiin ilmansuuntiin ja yksi päivien tarkoituksista toteutui jo siinä.

Päivien ilopillereitä olivat **Rösölänperän Ruppanat**, joilla riitti huumoria vielä lähes tuhannen kilometrin ajon jälkeen – Majalle kun ei ollut helppo löytää pikkuteitä pimeässä. Ja mikä Eräopas ja Amor - vau!

MamMattien esityksessä katsomo repesi, kun Matti K luuttusi lattiaa kontallaan huivi päässä (kuva). Miksi juuri hän, kun ryhmässä oli naisiakin? Matti totesi olevansa ainoa, joka pääsi kontalleen! Seniorit päihittivät itseironiassa ja rohkeudessa nuorempansa menen tullen.

Päivillä esiintyivät **Senioriteatteri E-lääke** Mäntyharjusta, **Muistojen Teatteri** Kotkasta, **Rösölänperän Ruppanat** Savukoskelta, **MamMatit** Haminasta ja **Senioriteatteri Aikamoinen** Tuusulasta. Lisäksi **Teatteriryhmä Kutkutus** Mikkelistä ohjaajansa **Sari Mäkitalo-Tulokkaan** kanssa esitteli omaa kutku-metodiaan. Muistojen Teatteri –työpajassa opetti draamakouluttaja, yhteiskuntatieteiden tohtori **Leonie Hohenthal-Antin** ja näyttelijäntyötä sekä sketsien tekoa harrastajateatteriohjaaja **Auli Eskola**.

Näitä päiviä oli ilo olla järjestämässä!

Marjatta Jeskanen

Muistojen teatteri kehää koettua näyttämölle

Huoneen perällä on pöydillä vanhoja postikortteja, huiveja, hajuvesipulloja ja muita aarteita. Keskeimmällä on kiehtovia valokuvia jostain menneiltä vuosikymmeniltä. **Leonie Hohenthal-Antin** kertoo muistojen teatterista, siitä, että dokumentoidaan lähihistoriaa, yksilön historiaa ja tarinoita teatterin keinoin.

Englantilaisen uranuurtajan **Pam Schweitzerin** Reminiscence Theatre aloitti sukupolvien välisellä yhteistyöllä: aluksi ikäihmiset tarjosivat tarinansa käyttöön ja olivat koko ajan mukana teatterintekoprosessissa asiantuntijoina. Ammattinäyttelijät näyttelivät. Jossakin vaiheessa koululaiset tulivat mukaan esittämään vanhemman sukupolven tarinoita. Vuonna 1993 Schweitzer perusti senioriteatteriryhmän, eli ikäihmiset nousivat itse näyttämölle.

Muistojen teatteri perustuu ikäihmisten omiin autenttisiin tarinoihin. Materiaalia kootaan haastattelemalla ja keskustelemalla. Yksilön historiaa arvostetaan. Ikäihmiset ovat aktiivinen, antava ja luova osapuoli, he avaavat menneisyyttä tunteittensa kautta aivan eri tavalla kuin historiankirjat. ”Taiteilijan roolin ja uusien elämysten kautta vanhojen ihmisten elämä saa merkityksellisyyttä ja heidät huomataan”, sanoo Leonie.

Senioriteatteriporukasta nousi esiin koskettavia, hellyttäviä, tarkkoja, hauskoja, aikaansa kuvaavia ja ajattomia muistoja ihmisten arjesta aiemmilta vuosikymmeniltä; virikkeenä valokuva, vanha postikortti tai esine, joka toi mieleen muiston lapsuuden tai nuoruuden hetkestä, tärkeimmästä ihmisestä tai muuten vaan mieleen jääneestä tilanteesta. Muistoja kerrottiin ja puettiin näyttämöilmaisiksi persoonallisoin tavoin yksin, kaksin tai ryhmässä.

Eläydyimme pienen pojan traumaattiseen päivään: koulussa opettaja rankaisi lyömällä karttakepillä sormille. Häpeissään ja itkien kotiin juostessaan poika havahtui vihollisen pommikoneiden ääniin ja pelkäsi henkensä edestä. Kotiin päästyä odotti ihmisistä tärkeimmän, äidin syli. Ja näimme, miten sisarusparven maailman ihanimman mummon huomiosta kilpailtiin vaikka todistamalla, että minäkin osaan jotakin, matkia visertävää lintua... Entä mikä rakkauden huuma loistaa harmaapäisestä ikänaisesta, joka kirmaa huiviaan heilutellen 16-vuotiaana neitona. Junan ikkunasta kohdattu nuoren miehen katse antoi varmuuden: ”Hän rakastaa minua!”

Jo lyhyen hetken aikana tulee toteen näytetyksi muistojen teatterin idean toimivuus: meillä jokaisella on eletyssä elämässä paljon sellaista, joka puhuttelee myös muita ja josta syntyy luovaa ilmaisua. Muistojen pohjalta työskentely avaa sisintä ja herkistää.

Ulla Korpela